

EL LLENGUATGE

Millor i pitjor

Els usos o valors dels mots comparatius *millor* i *pitjor* ens són explicats o definits, és clar, pels diccionaris. Segons el Diccionari Fabra *millor* significa, com a adjectiu, «més bé», i com a adverbi, «més bé»; i anàlogament, *pitjor* significa respectivament és a dir, com a adjectiu i com a adverbi «més dolent» i «més malament». Vet aquí els exemples que il·lustren cada un d'aquests significats: *Aquest vi és millor que aquell, Parla millor ella que ell, Tu t'has guardat la millor i a ell li has donat la pitjor, Cada dia ho fas pitjor*. Deixant de banda alguns casos especials, com és ara les diverses locucions que aquests mots no han deixat d'originar, es pot dir que els altres grans repertoris lexicogràfics segueixen, quant a la definició de *millor* i *pitjor*, l'esquema tan succint del Fabra, que acabem d'indicar. Només cal fer observar que el Diccionari de l'Enciclopèdia hi afegeix que en alguns casos *millor* s'usa significat «preferible» i el Diccionari Alcover-Moll recull, també d'aquest mot, el significat especial «més fàcil».

Però el que ens importa de remarcar és que en cap cas no s'indica que *millor* i *pitjor*, usats com a adverbis, puguin tenir altre valor que «més bé» i «més malament», respectivament. Dit altrament, enlloc no es diu que aquests termes adverbials equivalguin també a «més ben» i «més mal». I, com se sap, les formes *ben* i *mal* són les que adopten els adverbis *bé* i *malament* davant els participis passats. Sembla, doncs, que *millor* i *pitjor* no haurien mai d'usar-se davant aquestes formes verbals. Frases com «els llibres millor traduïts» o «les cases pitjor construïdes» repugnen, certament, al nostre sentit lingüístic, i mai no se'ns ocorreria d'usar-les, però no tothom sent la mateixa repugnància —acabem de llegir, per exemple, «un dels temples millor conservats de la península»— i, d'altra banda, no n'hi ha prou, amb aquest sentiment, per a rebutjar-les. Per això acudim a l'autoritat dels diccionaris, de les definicions dels quals podem deduir que exclouen aquest ús de *millor* i *pitjor* davant els participis. És cert que —pel que fa a *millor*— el Fabra considera *ben* com una simple variant formal de *bé* i tracta totes dues formes en un mateix article. Però malgrat això ens sembla ben clara l'exclusió de *millor* equivalent a «més ben» i, d'altra banda, en cap dels exemples que s'adueixen de *millor* no té aquest valor.